Yarat?c? Beceriler Ölçe?i (YBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yarat?c? Beceriler Ölçe?i (YBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32841

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yarat?c? Beceriler Ölçe?i (YBÖ), bireylerin sahip oldu?u **yarat?c? becerileri** (yarat?c?l?k) psikometrik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?n?n Türkçe'ye **uyarlamas?d?r** (Uyarlama). Bu uyarlama çal??mas?, Canan Y?ld?z Çiçekler taraf?ndan 2016 y?l?nda Selçuk Üniversitesi'nde tamamlanan yay?mlanmam?? bir doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, orijinal yap?s?n? koruyarak Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik uygunlu?unu sa?lamak ve böylece yarat?c?l?k ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r.

Uyarlama süreci, ölçe?in dilsel e?de?erli?ini ve psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) Türk örnekleminde test etmeyi içermi?tir. YBÖ, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda bireylerin yarat?c?l?k potansiyellerini ve yeteneklerini nicel olarak ölçme ihtiyac?na cevap vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c?l?k, Yarat?c? Beceriler, Ölçek Uyarlama, Psikometri, YBÖ, Selçuk Üniversitesi, Doktora Tezi.

Yazarlar

Canan Y?ld?z Çiçekler

Amaç

Yarat?c? Beceriler Ölçe?i'nin (YBÖ) temel amac?, bireylerin yarat?c?l?k alan?ndaki yeterliliklerini ve beceri düzeylerini standartla?t?r?lm?? bir formatta ölçmektir. Bu ölçek, Türkçeye adapte edilerek, Türkiye'deki ara?t?rmac?lara ve profesyonellere **yarat?c? beceriler** alan?nda güvenilir veri toplama imkan? sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda veya farkl? ya? gruplar?ndaki bireylerin yarat?c?l?k potansiyelini belirlemek, e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve bireysel farkl?l?klar? saptamak için tasarlanm??t?r. Bu araç, yarat?c?l???n bili?sel ve davran??sal boyutlar?n? ele alarak kapsaml? bir de?erlendirme yap?lmas?na olanak tan?r.

Yap?

YBÖ, psikolojide merkezi bir rol oynayan **yarat?c?l?k** yap?s?n? ölçmektedir. Yarat?c?l?k, genellikle yeni ve faydal? fikirler veya ürünler üretme yetene?i olarak tan?mlan?r ve ak?c?l?k, esneklik, özgünlük ve detayland?rma gibi temel bile?enleri içerir. Ölçek, bu bile?enlerin birey taraf?ndan ne ölçüde uyguland???n? veya alg?land???n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal yap?s? çok boyutlu olabilir; uyarlama çal??mas?nda da bu çok boyutlu yap?n?n Türk kültüründe korunup korunmad??? incelenmi?tir. YBÖ, bireyin kendini de?erlendirmesi yoluyla yarat?c? dü?ünme ve problem çözme becerilerine dair içgörü sa?lamay? amaçlar.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik sonuçlar?na dair spesifik bir bilgi yer almamaktad?r. Ancak, Canan Y?ld?z Çiçekler taraf?ndan yürütülen doktora tezi, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik sa?laml???n? kan?tlamak amac?yla kapsaml? **geçerlik** (Geçerlik) analizlerini içermektedir.

Bu analizler tipik olarak yap? geçerli?ini (faktör yap?s?n?n do?rulanmas?) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili d?? de?i?kenlerle korelasyon) kapsamaktad?r. Ölçe?in yap? geçerli?inin **Faktör Analizi** (Faktör Analizi) yöntemleri kullan?larak incelendi?i varsay?lmaktad?r. Bu, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen yarat?c?l?k boyutlar?n? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösterir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik sonuçlar?na dair de spesifik bir bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, uyarlama çal??mas?n?n temel bile?enlerinden biri olarak, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösteren **güvenirlik** (Güvenirlik) analizlerinin gerçekle?tirildi?i kesindir.

Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?ini içerir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterirken; test-tekrar test güvenilirli?i, ölçekten farkl? zamanlarda al?nan puanlar?n kararl?l???n? ortaya koyar. Bu çal??malar?n detaylar?, 2016 tarihli doktora tezinde mevcuttur.

Faktör Analizi

Yarat?c? Beceriler Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyon sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? belirlemek amac?yla faktör analizleri uygulanm??t?r. Bu analizler, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ba?lar ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin kaç alt boyutta topland???n? ve bu alt boyutlar?n orijinal ölçek yap?s?yla ne ölçüde örtü?tü?ünü göstermektedir. Bu süreç, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen en kritik ad?mlardan biridir ve YBÖ'nün yarat?c?l???n alt bile?enlerini do?ru bir ?ekilde ayr??t?r?p ayr??t?rmad???n? ortaya koymu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyon (Doktora tezi örneklemi esas al?nm??t?r.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Selçuk Üniversitesi'nde yürütülen doktora tezi kapsam?nda uygun bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmu?tur.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçekleme tekni?i kullan?larak, yarat?c? davran?? ve e?ilimlerin öz-bildirime dayal? olarak de?erlendirilmesi.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c? Dü?ünme, E?itim Psikolojisi, Özgünlük, Ak?c?l?k, **Uyarlama**, Ölçek Geli?tirme, Psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

?leti?im E-posta Adresleri: cyildiz80@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Selçuk Üniversitesi, Konya (2016 tezi s?ras?nda ba?l? oldu?u kurum.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yarat?c? Beceriler Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyon çal??mas? **2016** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için izin ve telif hakk? ko?ullar? hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar Canan Y?ld?z Çiçekler ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yaratici-beceriler-olcegi-ybo-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Y?ld?z-Çiçekler, C. (2016).*Yarat?c? Beceriler Ölçe?i (YBÖ)'nin Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* . Selçuk Üniversitesi, Konya.

Bu doktora tezine ait resmi YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Yarat?c? Beceriler Ölçe?i (YBÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Yarat?c? Beceriler Ölçe?i'nin (YBÖ) maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM